

Науковий керівник : **Бобровська Н.В.**, канд. екон. наук,
старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Войцеховська О.В.

Магістр факультет менеджменту,

Товсточуб Ю.В.

Магістр факультет менеджменту,

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

АНТИКРИЗОВА ПРОГРАМА - ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ

Розглянуто сутність антикризової програми, її зміст та складові. Встановлено, Антикризове управління подолання екологічних криз має три основні складові – передбачення кризи, пом'якшення її наслідків і ліквідація причин кризи для зняття бар'єрів подальшого покращення екологічного стану.

***Ключові слова:** криза, екологічна безпека, регіон, антикризова програма.*

Україна опинилася на межі безпрецедентної соціально-економічної кризи, і подальше ігнорування цього факту неминуче призведе до критичного зниження рівня економічної активності, обсягу ВВП країни та екологічної безпеки країни. Накопичення екологічних проблем внаслідок непослідовних рішень, прийнятих на основі неглибоких прогнозів, різноспрямованих дій гілок влади у впровадженні змін, передусім в екологічній сфері, на жаль продовжується. Для подолання труднощів кожний регіон повинен ідентифікувати типи кризових явищ, які розрізняються за: механізмом формування та прояву, глибиною та масштабом впливу, можливістю та часом подолання, наслідками тощо, а також планувати і втілювати відповідні антикризові заходи.

Науково доведена та практично підтверджена наявність послідовності дій для подолання кризи, тому можна зробити висновок про необхідність розробки загальних підходів до обґрунтування формування антикризової програми. Причому антикризова програма має право на існування не тільки в умовах, коли криза вже почалася, а й у період нормального розвитку регіону. Зміст антикризової програми — це комплекс послідовно здійснюваних заходів попередження, профілактики, подолання кризи, зниження рівня її негативних наслідків. Розробка її передбачає як велику дослідницько-аналітичну та планову роботу, так і організаційно – економічне, соціальне забезпечення [1].

Антикризове управління подолання екологічних криз має три основні складові – передбачення кризи, пом'якшення її наслідків і ліквідація причин кризи для зняття бар'єрів подальшого покращення екологічного стану. Водночас, державна антикризова програма за своїм змістом являє сукупність процесів управління (планування, організація, реалізація, контроль, аналіз, коригування), які дають можливість державним і місцевим органам влади

встановлювати цілі, механізми, завдання та шляхи їх досягнення. При цьому, в зв'язку з постійною циклічністю процесу, утворюється петля прямого і зворотного зв'язку. З огляду на галузеву специфіку, пов'язану із структурою економічного потенціалу кожного регіону (області), а також іншими факторами кризового стану, неможливо виробити універсальну методику розробки державної антикризової програми, що включає конкретні заходи. Це обумовлено унікальністю кожної кризової ситуації і широким розмаїттям інструментів, що застосовуються в процесі антикризового управління. Однак, фази розробки державної антикризової програми, щодо визначення, як з точки зору методів їх реалізації, так із точки зору їх логічної послідовності, мають спільні риси [2].

Передбачення екологічних кризових явищ на регіональному рівні практично не провадиться. Наприклад, на території України зберігається високий ризик екологічних надзвичайних ситуацій. У нашій державі функціонують 23767 потенційно небезпечних підприємств та інших об'єктів, аварії на кожному з яких можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру державного, регіонального, місцевого і об'єктового рівнів. Щороку в Україні реєструється до 300 надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Внаслідок яких гинуть люди та завдаються великі економічні збитки [3].

Для того, щоб розробити механізми реалізації антикризової програми, важливо провести ретельну інформаційно-аналітичну роботу зі складання соціально-економічних паспортів потенціалу кожного міста, району, області та регіону в цілому, потрібна інвентаризація ресурсів всієї держави, що дасть можливість мати повну картину її соціально-економічних можливостей. Особлива роль в управлінських процесах антикризового спрямування належить наявності та підготовці спеціалістів. Підготовка відповідних фахівців у цій галузі здійснюється Національною академією державного управління при Президенті України та її регіональними інститутами.

В рамках реалізації антикризової програми з екологічного оздоровлення країни необхідно: створити єдину автоматизовану інформаційну систему моніторингу навколишнього середовища та природних ресурсів; здійснити екологічне районування території України. Визначити екологічно допустимі межі видобутку природних ресурсів та обмеження забруднення навколишнього середовища. Розробити критерії оцінки та порівняння різних територій; створити єдиний реєстр геологічної та геофізичної інформації та єдиний державний кадастр природних ресурсів.

Отже, запровадження антикризової програми буде спрямоване передусім на стабілізацію, а в подальшому на зменшення масштабів забруднення довкілля, на припинення процесів, що ведуть до деградації ландшафтів та екосистем, на відновлення порушених природних комплексів, на раціональне використання й охорону природних ресурсів регіонів країни.

Список використаних джерел:

1. Курінна О. В. Напрями реалізації антикризової політики держави в процесі подолання фінансової кризи [Електронний ресурс] / О. В. Курінна // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка. - 2011. - Вип. 9. - С. 164-171.

2. Сушко М.Ю. Напрями, форми та інструменти забезпечення антикризової державної політики у промисловості [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://journals.urau/index.php/2225-6407/article/view/104459>.

3. Черета І. С.. Екологічна криза в Україні та шляхи її подолання [Електронний ресурс] Режим доступу : file:///C:/Users/ARM304/Downloads/Nchnpu_018_2015_27_22.pdf.

O. Voicehovskaya, Yu. Tovstochub. Anticrisis program as an instrument for environmental safety of the region.

Summary

The essence of the anti-crisis program, its contents and components are considered. Established, the Anti-crisis management of overcoming of ecological crises has three main components: anticipation of crisis, mitigation of its consequences and elimination of the causes of the crisis to remove barriers for further improvement of the ecological state.

Key words: *crisis, ecological safety, region, anti-crisis program.*

Науковий керівник: Галунець Н.І., асистент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Волошина В.В.

Магістр 2 курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування», Миколаївський національний аграрний університет м.Миколаїв, Україна

МІЖНАРОДНІ ЕКОЛОГІЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ — ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

Досліджено діяльність міжнародних екологічних організацій, які полягають не лише у реалізації заходів екологічного спрямування, а і поширенні знань у сфері екологічної грамотності, розуміння сутності процесів й гостроти проблем.

Ключові слова: *міжнародні екологічні організації, довкілля, збереження, глобальне потепління.*

Міжнародні екологічні організації відіграють й будуть відігравати вагомую роль у розвитку глобального середовища. Так, міжнародна асоціація Global Nest бере активну участь в усіх наукових і технологічних аспектах збереження навколишнього середовища, а також у застосуванні методів, спрямованих на сталий розвиток. Головною метою організації є підтримка та сприяння поширенню інформації про методи покращення якості життя на основі розробки і застосування відповідних технологій інноваційного спрямування. Окремо слід виділити міжнародні організації, які опікуються тваринним світом, а саме: Всесвітнє товариство захисту тварин WSPA, Всесвітній фонд дикої природи WWF. А також Міжнародну природоохоронну організацію Greenpeace, основні завдання якої полягають у сприянні екологічному відродженню, привертанні увагу до збереження природи, розумінні екологічних проблем людства [1].

Основні напрями діяльності організації полягають у боротьбі із глобальним потеплінням на планеті, збереженні океанів, лісів та джунглів, запровадженні екологічного землеробства, обмеженні виробництва і поширення токсичних речовин, забезпеченні атомного роззброєння. Глобальний екологічний фонд GEF, який є незалежним міжнародним